

Sabima kartleggingsnotat 43-2023

Rapport fra feltarbeid i Kjerkevågen naturreservat i Lindesnes kommune

Av Tor Egil Høgsås, Finn Jørgensen og Torbjørn Kloster

Kystsumpvikler fra Kjerkevågen, Lindesnes 8.7.23. Foto: Torbjørn Kloster

Innledning

Emneord: *Insektkartlegging, sommerfugler, naturreservat, Lindesnes*

Det har vært et ønske om å gjøre mer hyppige undersøkelser av de biologiske mangfoldet, og da spesielt sommerfugler i Kjerkevågen. I dette området har vi fått lov til å bruke møllfeller av noen sentrale grunneiere, men vi har ikke hatt tilgang på strøm. Derfor er bruk av aggregat og LEPI-led feller eneste mulighet for å gjøre fangst med feller om natta.

Vi har for sesongen 2023 gått til innkjøp av en ny LEPI-led som har vært i bruk i arbeidet. Vi har i tillegg bruk egne feller. Som regel har vi brukt en

LEPI-led og ei lysfelle med aggregat. Ved en anledning brukte vi to LEPI-led feller og to lysfeller drevet av aggregat.

Hvis det ikke har vært for fuktig har vi også håvet litt i områdene med gressvegetasjon i tiden før det blir mørkt. Vi har i sesongen 2023 hatt fellefangst syv netter, med hovedtyngden av besøkene i juli og første del av august (5 besøk). Selve prosjektet fikk et tilsagn om midler til innkjøp av LEPI-led felle i oppstarten på sommeren. Ikke lenge etterpå gikk vi til innkjøp av en ny LEPI-ledd felle som har vært bruk ved alle besøk i Kjerkevågen. Det siste besøket som var i oktober, ble gjort dagen etter at det hadde blitt fanget store mengder sommerfugler i lysfeller, blant annet i Søylekilen (Lindesnes kommune). Den 2. oktober ble imidlertid en skuffende natt med nesten tomme feller. Noe som viser hvordan resultatene kan variere, og hvor vanskelig det kan være å treffe de gode dagene i et prosjekt som dette. På høsten var det ellers en del vind og regn, noe som satte en stopper for muligheten til å drive med lysfeller.

De gangene vi har brukt lysfeller har vi også overnattet i Kjerkevågne, gjerne i egen bil. Dette har vært nødvendig fordi folk bruker området også etter at det har blitt mørkt. Det er flere ganger folk har kommet og lurt på hva dette lyset er for noe. Vi har som regel hatt noen timers søvn i egen bli de nettene vi har drevet med fellefangst. Det var også flere besøk på dagtid hvor det ble gjort registreringer av fugleliv, litt planter samt håving for å registrere insekter.

Resultater

Resultatene fra dagene med fellefangst presenteres i tabellen under. Her inkluderer vi i tillegg fugler og blomster som ble registrert på prosjektet disse dagene.

Dato	Sommerfugler	Andre innsekter/bløtdyr	Blomster	Fugler
08.07	86	12		6
24.07	59	4		
29.07	78	5		12
04.08	26	10		
12.08	31*			
09.09	31	5	9	33
02.10	9			

*12.08 ble ikke alle makromøll registrert. Hovedfokus var på micromøll.

Totalt antall registrerte sommerfugl-observasjoner innlagt disse dagene var 411. Når det gjelder spesielle observasjoner kan vi nevne at det ble registrert syv nye arter for kommunen. Dette var i hovedsak mikromøll som ble bestemt av Torbjørn Kloster ved hjelp av mikroskop. Det er nå registrert nesten 1200 sommerfuglarter i Lindesnes kommune (Artsobservasjoner), så det er ikke like vanlig med nye arter for kommunen lenger.

De nye artene var:

Isophrictis striatella

Coleophora alcyonipennella

Coleophora argentula

Agonopterix conterminella

Yponomeuta rorrella

Starrsumpvikler

Kystsumpvikler

Litt om spesielle funn

Den eneste rødlistede arten som ble fanget var kystsumpvikler listet som sårbar (VU). Dette er en art som kun er registrert 13 ganger i Agder ifølge artskart (1986 til 2023). En annen spesiell art er ringpraktvikler. Denne ble fanget under alle besøkene i juli og august. Kjerkevågen er det eneste stedet hvor arten er registrert i vår kommune, og i Agder er den kun dokumentert fra fire andre lokaliteter. Dette er Borhaug i Farsund, Søm i

Grimstad samt Spornes og Bjelland på Tromøya. På flere av disse lokalitetene er arten fanget flere ganger, noe som indikerer at arten har meget lokale bestander. De neste registreringene av denne arten østover er på Jomfruland og Mølen. Vi har flere ganger fanget sitronvikler, ringpraktvikler og vinkelhakevikler i samme felle, noe som ikke skjer mange steder i Norge.

Det ble også fotografert en makromøll under tømning av feller som vi lurer på om var en ny art for Norge. Denne ble dessverre ikke samlet inn ettersom det ble antatt at det var en vanligere art. Vi kan i ettertid ikke med 100% sikkerhet artsbestemme den ut fra foto alene (Kai Berggren konsultert).

Vi kan ellers nevne at strandengresshoppe og sivgresshoppe ble fanget under håving. Dette er to sparsomt utbredte arter, i hovedsak knyttet til kyststrender. Se ellers eget vedlegg for rødlistede fuglearter. Totalt sett er vi fornøyd med resultatet fra registreringene, og regner med å fortsette med fellefangst i Kjerkevågen i 2024.

På vegne av gruppa,
Tor Egil Høgsås

Vedlegg 1

Under et besøk 27. mai ble hekkeaktivitet i området kartlagt, og i løpet av litt over en time ble 12 rødlistearter registrert innenfor naturreservatet. Disse ble delt opp i tre kategorier:

1. Rødlistearter som hekker i reservatet og i vegetasjonen inntil reservatgrensen:
 - Tjeld (VU) 1 til 2 par. Sliter med å få frem unger på grunn av menneskelig aktivitet i området
 - Stær (NT) 5-6 par hekker i fuglekasser
 - Taksvale (NT) 2-3 par hekker i Vikingland
 - Gulspurv (VU) minimum to syngende hanner i området
2. Rødlistearter som søker næring i forbindelse med hekking. Hekker i nærområdet.
 - Gråmåke (VU)
 - Fiskemåke (VU) større koloni forholdsvis nært
 - Makrellterne (EN) noen par i fiskemåkekoloni i nærheten. Bruker området aktivt til næringssøk.
 - Storskarv (NT)
 - Tårnseiler (NT)
 - Gråspurv (NT) kommer på næringssøk fra bebyggelsen. Bruker området hele året.
 - Grønnfink (VU) 1 til 2 registrert
3. Rødlistearter observert i hekketiden. Trolig bare rastende.
 - Sjørørre (VU)